Konserniohjausosasto / Veera Kojo
Tieto-osasto / Tuomas Kaivola

1.12.2017

Liikenne- ja viestintävaliokunta
Eduskunta

## Komission työohjelma 2018; E 49/2017 vp ja EJ 33/2017 vp

Liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä asiantuntijalausuntoa valtioneuvoston selvityksestä, joka koskee alustavia näkemyksiä komission vuoden 2018 työohjelmaan (E 29/2017 vp) ja erityisesti siihen liittyvästä jatkokirjelmästä EJ 33/2017 vp.

**Komission vuoden 2018 työohjelma ei sisällä liikenteen ja viestinnän kannalta merkittävää määrää uusia ehdotuksia, koska komissio on jo antanut lukuisia tärkeitä ehdotuksia, jotka ovat parhaillaan Euroopan parlamentin ja neuvoston käsittelyssä**. Näitä jo käsittelyssä olevia ehdotuksia ovat mm. suurin osa digitaalisia sisämarkkinoita (DSM) koskevista aloitteista sekä ns. liikkuvuuspaketin (mobility package) 31.5.2017 annettu ensimmäinen osa ja 8.11.2017 annettu toinen osa. Komissio pitää tärkeänä, että parlamentin ja neuvoston neuvottelut näistä jo annetuista ehdotuksista etenisivät ripeästi.

Tieliikenteen osalta liikkuvuuspaketin kolmas osa julkaistaan tämänhetkisen tiedon mukaan toukokuun 2018 alussa, ja siinä keskiössä tulee olemaan tieliikenteen turvallisuus ja liikenteen automaatio. Odotettavissa on myös raskaan liikenteen päästörajoja koskeva ehdotus.

Liikenteen osalta komission vuoden 2018 REFIT-aloitteet koskevat sähköisten rahtiasiakirjojen tunnustamista ja käytön lisäämistä sekä alusten ilmoitusmuodollisuusdirektiivin 2010/65/EU uudistamista. Kumpikin lainsäädäntöaloitteista on odotettavissa vuoden 2018 toisella neljänneksellä.

Toukokuussa 2018 on odotettavissa myös komission ehdotus tulevaksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi, joka liikenteen osalta liittyy erityisesti Verkkojen Eurooppa -välineen (CEF) liikenneosaan. CEF-ennakkovaikuttamislinjauksista on valmisteltu eduskunnalle E-jatkokirje EJ 28/2017 vp.

Poisvedettäväksi komissio esittää vuonna 2012 annettua ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi toisessa jäsenvaltiossa rekisteröityjen moottoriajoneuvojen siirtämisen yksinkertaistamisesta sisämarkkinoilla. Ehdotus on ollut monien jäsenvaltioiden ja myös Suomen näkemyksen mukaan ongelmallinen, eivätkä neuvottelut ole edenneet.

DSM-strategian ja viestintäsektorin osalta on odotettavissa eräitä aloitteita, jotka koskevat muun muassa alustoja, laittomia sisältöjä, valeuutisia ja määräävää markkina-asemaa telemarkkinoilla. Lisäksi komissio tarkastelee julkisen sektorin tietojen uudelleenkäyttöä koskevaa direktiiviä.

Verkkoalustoilla julkaistavan laittoman sisällön poistamiseen ja torjumiseen liittyvä komission tiedonanto annettiin syyskuussa (KOM(2017) 555 final, ja siitä on valmisteltu sisäministeriön johdolla E-kirje (E 99/2017 vp). Tiedonannossa on määritetty suuntaviivoja ja periaatteita eritoten verkkoalustojen ylläpitäjille laittoman verkkosisällön hävittämiseksi verkkoalustojen vapaaehtoisuuteen perustuen. Liikenne- ja viestintäministeriö on osallistunut valmisteluun erityisesti sähkökauppadirektiivin osalta ja pitänyt tärkeänä, että verkkoalustat säilyttävät mahdollisuutensa sähkökauppadirektiivissä säädettyyn vastuuvapauteen silloinkin, kun verkkoalustat käyttävät esimerkiksi automaattisia sisällöntunnistusmenetelmiä, joilla pyritään havaitsemaan ja poistamaan alustoilla oleva laiton sisältö.

Vastauksena Euroopan parlamentin päätöslauselmaan (2016/2276(INI)) ja puheenjohtaja Junckerin digitaaliasioista vastaavalle komissaari Gabrielille lähettämän toimeksiantokirjeen mukaisesti komissio on käynnistänyt myös julkisen konsultaation koskien valeuutisia. Komissio asettaa lisäksi asiantuntijoista, tutkijoista, toimittajista ja muista sidosryhmistä koostuvan korkean tason työryhmän (High level group) kartoittamaan toimenpidevaihtoehtoja. Komissio antaisi ensi vuonna muun kuin lainsäädäntöä sisältävän ehdotuksen, ennakkotietojen mukaan huhtikuun lopussa. Kysymys valeuutisista asettuu Suomessa käytännössä monen eri hallinnonalan alaisuuteen.

Sähköiseen viestintään liittyen komissio valmistelee huomattavaa markkinavoimaa (HMV) koskevien suuntaviivojen uudistamista. Komission tavoitteena on päivittää suuntaviivat ottaen huomioon muutokset markkinoissa ja sääntelyssä. Sähköisen viestinnän EU-sääntelyä koskevaa direktiiviehdotusta käsitellään parhaillaan neuvostossa ja Euroopan parlamentissa. HMV-sääntelyn osalta liikenne- ja viestintäministeriö on pitänyt tärkeänä, että huippunopeiden kiinteiden laajakaistaverkkojen rakentamiselle luotaisiin oikeudellinen ympäristö, joka kannustaisi teleyrityksiä uusiin investointeihin ilman yrityksille tai viranomaisille koituvaa tarpeetonta hallinnollista taakkaa. Olennaista on sääntelyn joustavuus, jotta sitä voitaisiin soveltaa tarkoituksenmukaisesti jäsenvaltioiden erilaisiin markkinatilanteisiin.

Liikenne- ja viestintäministeriö on pitänyt tärkeänä komission kunnianhimoisia toimia datan hyödyntämiseksi. Datan sijaintirajoitteiden poistamisen ohella tulisi entistä voimakkaammin keskittyä datan saatavuuteen, siirrettävyyteen ja yhteentoimivuuteen. Lisäksi komission tulisi valmistella periaatteet datatalouden näkökulman sisällyttämiseksi kaikkiin sektorikohtaisiin digitalisaation hyödyntämistä koskeviin aloitteisiin. Alustataloutta tulisi edistää pääasiassa muilla keinoin kuin uusin lainsäädäntöehdotuksin. Tältä osin komission työohjelma 2018 ei täysin vastaa Suomen tavoitteita.

Komissiossa on parhaillaan käynnissä julkinen kuuleminen PSI-direktiivistä (2013/37/EU; julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäyttö). Direktiivin mahdolliseen tarkistukseen voi liittyä uusia datatalouskysymyksiä. Päävastuu direktiivistä on valtiovarainministeriöllä.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi